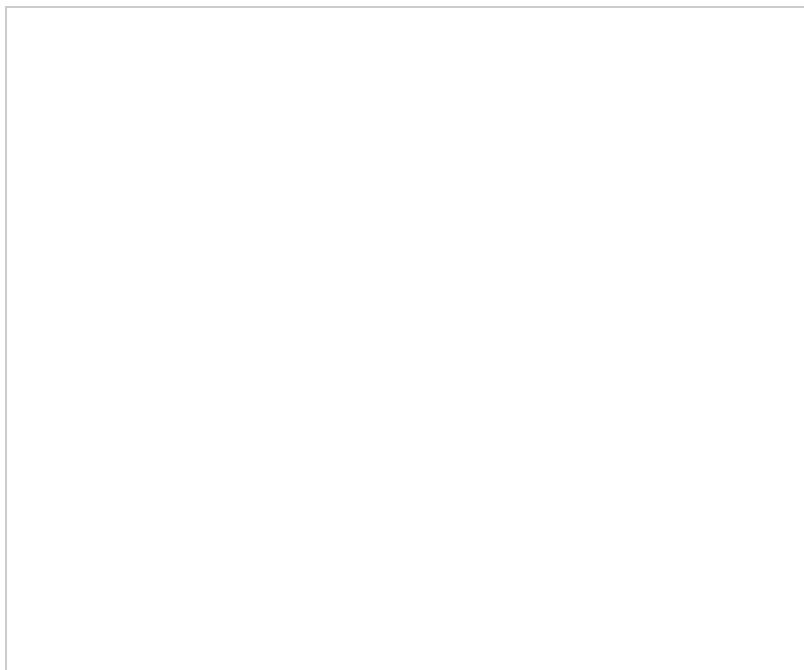

Elokuvajuhla Lapin yössä - Sodankylä ikuisesti

24.6.2023 12.23

UUSINTA 2015 - Yö ei pimene eivätkä kadut hiljene. Sirkusteltassa soitetaan flyygeliä. On elokuvan aika.

Jutellean aluksi ison miehen kanssa. Parimetrinen Jari Haavisto on Sodankylän elokuvajuhlien hallituksen puheenjohtaja, Jääkäriprikaatin tietohallintopäällikkö ja paikallislehti Sompiota julkaisevan Fourpress Oy:n toimitusjohtaja. Elokuvajuhlien aikaan hän on myös hostellin isäntä. - Sodankylän majoitusliikkeiden vuodepaikat eivät riitä festarivieraille, joten sodankyläläiset avaavat kotinsa ovet, Haavisto kertoo omakotitalonsa olohuoneessa. Huoneen läpi kävelee nuori mies hammasharja kädessään. Nuorukainen tervehtii venäjäksi. Sodankylän elokuvajuhlat on kansainvälinen tapahtuma.

Elokuvajuhlien kuuluisimpaan maamerkkiin eli Kitisenrannan koulun pihalla seisovaan sinipunaiseen sirkusteltaan kiemurtelee sadan metrin jono. Festivaalin päänäytös on elävällä musiikilla säestetty mykkäelokuva. Jonon keskivaiheilla seisoo noin kahdeksanvuotias poika, jonka ruiskukansiniset silmät vilkkuvat valppaasti. Miltä tuntuu seistä tungoksessa, kun on vielä niin pieni että naama on ihmisten vyötäröitten tasalla?

- Ahtaalta.

Ensimmäisten elokuvajuhlien aikaan ruiskukkasilmäisen pojan isä saattoi itse olla kahdeksanvuotias. Tänä kesänä pidetään järjestyksessään 30. elokuvajuhlat. Vuosien varrella Sodankylän raitilla on nähty muun muassa Francis Ford Coppola, Milos Forman ja Samuel Fuller.

Pienessä teltassa alkaa paneeli, jossa keskustelelee liuta ohjaajia.

Atmosfääri on kultturelli ja hikinen, teltta täynnä kuin beetlehemiläinen majatalo.

Yleisölle avoimia tilaisuuksia järjestetään päivittäin useita.

Elokuvajuhlan toinen isä **Aki Kaurismäen** ohella, viiem vuonna menehtynyt guru **Peter von Bagh**, on koonnut ohjaajakuuluisuuksien aamukeskusteluista tv-dokumentin ja kirjan Sodankylä ikuisesti.

Mutta elokuvan teoria ei ole elokuvajuhlien tärkein asia.

- Sangat poikki, silmä mustana, reppu metsässä ja eilinen päivä hukassa, listaa vihreään maihariin pukeutunut nuori mies juhlien saldoa.

Hän näyttää tyytyväiseltä.

- Minulla menevät elokuvat, näyttelijät ja repliikit sekaisin. Pää tuntuu siltä kuin olisin kuvun alla, huokaisee keski-ikäinen nainen henttuuttaessaan seuraavaan näytökseen.

Hänkin näyttää tyytyväiseltä.

Sodankylän elokuvajuhlat on outo yhdistelmä glamouria ja ankeutta.

Glamour syntyy elokuvan maailmasta ja arjesta irtoamisen elämyksestä. Sekin on hienoa, että kuuluisista ohjaajista saattaa nähdä vilauksen paneelikeskustelujen ulkopuolella.

Elokuvajuhlien ankeus taas syntyy täydellisestä tapahtumattomuudesta. Ulkoilmatapahtumia ei ole. Ei edes makkarakojua.

Jari Haavisto, miksi Sodankylän elokuvajuhlilla ei näytetä elokuvia ulkona? Miksei kaduilla järjestetä sirkushuvia kansalle? Missä voi ratsastaa ponilla? Mistä voin ostaa kotiinviemisiksi poronkarvalla somistetun honkapölkynpätäkän?

- Elokuvia ei näytetä ulkona koska joudumme jo nyt pimentämään sirkusteltaamme. Valo elää kankaalla. Mitä sirkushuveihin tulee, elokuvajuhlat keskittyy tasokkaiden elokuvien tarjoamiseen, muut järjestävät sirkushuvit. Ponilla voi ratsastaa hevostalleilla tai Luoston ohjelmapalvelujen pisteissä. Poronkarvaesineitä löytyy matkamuistomyymälöistä.

Nuokun majapaikassani selvittämässä Facebookista missä tuttavani liikkuvat. Yksi kertoo katsovansa elokuvia aamuun asti ja lähtevänsä ensimmäisellä linja-autolla Rovaniemelle. Toinen kertoo jo olevansa Rovaniemellä. Kolmas vannoo jäävänsä Sodankylään asumaan. Mietin lähtisinkö katsomaan elokuvaa vai rupeaisinko nukkumaan. Kello kahdelta yöllä on tarjolla Neil Hardwickin Jos rakastat. Ulkona paistaa aurinko. Nukkumaan ehtii talvellakin.

SODANKYLÄ FAKTAT

Asukkaita: 9000

Kaivokset: Pahtavaaran kultakaivos ja Kevitsan nikkeli- ja kuparikaivos

Tekoaltaat: Lokka ja Porttipahta

Etäisyydet: Helsinki 944 km, Tampere 812 km, Turku 956 km, Jyväskylä 674 km, Oulu 336 km, Rovaniemi 129 km
Valo: Yötön yö 31.5. - 14.7., kaamos 20.12. - 24.12.

Käyntikohteita: Pyhä-Luoston kansallispuisto, Tankavaaran Kultamuseo ja Kultakylä, Luoston Ametistikaivos, v. 1859 valmistunut kirkko, Museo-galleria Alariesto, Askan kädentaito- ja kulttuurikylä, autolla kierrettävä 140 kilometrin mittainen Luoston Rinki, Vuotson saamelaiskylä.

